

Utószó

Néhány mondat a szerzőről

Kúnos Ignác (1860–1945) nyelvész, turkológus a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja volt. Öt éven keresztül Konstantinápolyban élt, de előtte bejárta Egyiptomot, Szmírnát, Kis-Ázsiát, valamint a Balkánt. Anyaggyűjtő körútjain a török népköltészet kincseit kutatta. 1890-től a Budapesti Tudományegyetem török nyelv és irodalom címzetes tanáraként dolgozott. 1900-ban Munkácsi Bernáttal közösen folyóiratot is indítottak Keleti Szemle néven, melyben kutatásainak eredményeit is közölte. A folklorisztikai és nyelvtudományi kutatásokon túl keleti mesék gyűjtésével és átdolgozásával is foglalkozott. 1945 januárjában, Budapest ostroma alatt hunyt el.

Nipponország naposkertje

Kúnos Ignác a Nipponország naposkertje című kötetbe ismert japán népmeséket válogatott. Ebben segítségére volt barátja, Tojama Koicsi, aki Kúnos elmondása szerint maga is mesemondó volt. A Nyugat folyóirat egyik 1930-ban megjelent számában Kúnos Ignác megható történeten keresztül mutatja be azt, hogy a japán néplélek mindig pozitív, más előtt, legyen az akár barát, sosem mutatja ki a fájdalmát.

A kötetben szereplő japán népmesék is egytől egyig a jó győzelmével, a helyes erkölcsök jutalmával zárulnak. Kúnos Ignác nyelvi leleménye, hogy egyik-másik mesét rímekbe szedve, a magyar fülnek ismerős verseléssel közli.

Jó néhány mese témája ismerős lehet nekünk, magyaroknak is. Emögött nem a japán–magyar ősi egységet kell sejteni, hanem olyan alapvető emberi értékeket és képzeletet, amely földrészről és néptől függetlenül ott él mindannyiunkban.

Isszunbósi, a pöttöm legényke, aki apró termete ellenére sokra viszi, a magyar népmesékben Babszem Jankóként jelenik meg. A Téli hónap számócája című mesében Hófehérke kerül elénk, aki az általunk is ismert meséhez hasonlóan mostohájával és annak lányával él együtt. Szorgalma, szelídsége és kedvessége elnyeri méltó jutalmát, míg a rosszindulatú szereplők megbűnhődnek.

A kötetben találunk állatmeséket is, amik Ezópus fabuláit juttatják eszünkbe. Az állatok itt is alapvető emberi tulajdonságokat, viselkedésmintákat jelenítenek meg. Annyi különbséggel, hogy Japán jellegzetes állatai szerepelnek e mesékben, akik néphagyományukban ugyanolyan fontosak, mint nálunk a ravasz róka vagy a gonosz farkas. Érdekes, hogy a borz a japán népmesékben mindig gonosz, a majom furfangos. Az állatok mellett növények, égitestek is főszereplőkké válnak a japán népmesékben. Természetesen ők is mindannyian az emberi lélekről árulnak el valamit.

Ördögök, démonok, jó szellemek is rendre előbukkannak a mesékben, akik segítik vagy épp rettegésben tartják az embereket: szamurájokat, egyszerű földműveseket, császárokat, különböző japán tisztségviselőket.

E mesék olvasásakor megelevenedik előttünk a varázslatos Kelet illataival, színeivel, ételeivel. Hagyjuk, hogy mindezek magukkal ragadjanak!